Ч. 16 (13.914). Львів, вівторок 22. січня 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, I пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Літературна нагорода за 1934 рік.

КОМУНІКАТ ЛІТЕРАТУРНОГО ЖЮРІ ТА РАДИ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ.

Члени жюрі, вибрані Радою „Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка“ для призначення трьох літературних нагород за найкращі твори, видані 1934 р., на свому засіданні дня 18. січня 1935 р. призначили:

1 нагороду УЛАСОВІ САМЧУКОВІ за „ВОЛИНЬ“;

2 нагороду ЮРІЄВІ КОСАЧЕВІ за „ЧЕРЛЕНЬ“ і „СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ“;

3 нагороду Б. І. АНТОНИЧЕВІ за „ТРИ ПЕРСТЕНІ“.

Крім цього рішило жюрі виріжнити зпоміж виданих у 1934 р. творів іще такі книжки:

І. ЛИПИ: „КОЗАКИ В МОСКОВІЇ“, Е. МАЛАНЮКА: „ЗЕМНА МАДОННА“, В. СОФРОНОВА: „ЛИПНЕВА ОТРУТА“.

В. СІМОВИЧ, голова. М. РУДНИЦЬКИЙ, секретар.

О. БОДНАРОВИЧ, М. ГНАТИШАК, В. ДОРОШЕНКО, К. МАЛИЦЬКА, М. МАТІЇВ-МЕЛЬНИК, Ю. ШКРУМЕЛЯК.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка визначила таку висоту нагород: Перша нагорода — 600 зол., друга — 400 зол., третя 300 зол. Згідно з рішенням Ради Т-ва нагороди можуть бути виплачені тільки членам Т-ва, тому Рада Т-ва взиває нагороджених письменників, які ще не є членами Т-ва, щоби негайно внесли до Ради Т-ва прохання приняти їх у члени.

Святочне проголошення нагород враз з рефератом на тему останнього конкурсу та прилюдною дискусією відбудеться в четвер 31. ц. м. в год. 6. вечором у салі „Української Бесіди“.

Розкол у православній церкві на Підкарпатській Руси?

Прага, січень 1935.

Перед двома тижнями відбулися в Тячеві на Підкарпатській Руси збори тамошніх невдоволених православних вірних. У зборах взяло участь пятнацять православних батюшок та понад двіста представників православних парохій, головно з верховинської частини краю. Товчком до зїзду було — як подає ужгородський кореспондент „Лідових Новін“ — **невдоволення з теперішнього проводу підкарпатської православної церкви.** Визнаною православною церквою на Підкарпатській Руси є лиш церква з юрисдикцією сербської православної єрархії, а її епископом є серб Дамаскин (тепер у Мукачеві).

Тячівські збори постановили утворити на Підкарпатській Руси **православну автокефальну церкву під проводом празького архиепископа Саватія,** яка підлягалаб безпосередньо царгородському патріярхові.

Устав цієї церкви — як інформує кореспондент „Лідових Новін“ — виробив адвокат **д-р Михайло Станько,** б. український емігрант, шваґер д-ра Бращайка з Ужгороду. Цікаво — пишуть „Лідове Новіни“, — що богослуженою й урядовою мовою нової церкви має бути **українська мова.**

Виконуючи свій журналістичний обовязок, обмежуємось покищо лиш до цієї короткої вістки. До докладнішого обговорення дуже цікавих відносин у церковному житті на Підкарпатській Руси повернемося ще в окремій довшій статті.

М—н.

Крах східної кольонізації.

Читаємо в останньому числі „Пяста“: „Від 1920 р. хвиля селян плила із Заходу на Схід. Шукали хліба для себе і своїх родин. Осідали на наділах двірської землі. Здавалось, що це явище природне, до того згідне з державними інтересами. Тимчасом тепер ми є свідками відворотного процесу. Селяни вертаються зі Сходу на Захід, де за варстат праці на ріллі дуже трудно. Свідчать про це факти з підгаєцького повіту. В 1920 р. наплило до цього повіту 4.850 осіб, що дає близько 1000 родин. В останніх роках вернулось назад 1.200 осіб. Відпродано українцям 1.713 морґів землі. Ці цифри говорять дуже багато. В інших повітах діється те саме, може ще гірше“.

Цифри справді дуже повчаючі, тільки поляки розуміють їх фальшиво.

Хліборобський колективізм не йде.

Як повідомляють з Москви, на окружному зїзді Совітів Калінін виголосив промову, в якій підкреслив, що праця совітських хліборобів вездала, інтензивність праці дуже слаба. Колективні господарства не вміли дати собі ради з лихими господарськими обставинами минулого року. Врожай торічної озимини був менший ніж середній. Дальше Калінін зазначив, що Совітська Росія забагато зїдає хліба. Зібрано 1.5000 міліонів сотнарів і все те зїли, бо замало є інших харчевих засобів. Колхози працюють зле, з винятком там, де є добрий провідник. Взагалі широка хліборобська маса не дбає за розвиток колхозів.

Сарські емігранти в Совітах.

Риська преса повідомляє з Москви, що совітський уряд згодився приняти до совітської Росії всіх робітників із Сарщини, які будучи комуністами, можуть стягнути на себе репресії німецької влади. З огляду на свої високі кваліфікації, ці робітники мають заняти провідні становища в совітських копальнях. Є навіть плян створити для сарських еміґрантів окрему оселю під назвою Красносарськ біля Москви.

Wyciąg z protokolu wspólnego posiedzenia niejawnego Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie, w składzie wiceprezes S. O. Ł. Malicki jako przewodniczący, S. O. D-r J. Locker i S. O. K. Michale jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 8 (13906) czasopisma pt. „Diło“ z daty Lwów, 12. stycznia 1935 do Sygn. VI. 1. Pr. 6/35, na posiedzeniu niejawnem w dniu 16. stycznia 1935 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną 12 stycznia 1935 przez Starostwo grodzkie we Lwowie, konfiskatę czasopisma pt. „Diło“ Nr. 8 (13906) z daty Lwów, 12. stycznia 1935, zawierającego: 1) w artykule pt.: „Widpowid ministra sprawedływosty“ w ustępie od słowa: „Pidkresływ“ — do słów: „abo notarem“ — znamiona występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego ustępu drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu przez tendencyjne przekręcenie i przerobienie treści przemówienia Ministra Sprawiedliwości Michałowskiego na sejmowej Komisji budżetowej, szerzyć nieprawdziwą wiadomość o niedopuszczeniu żydów i ukraińców do Sądu i notarjatu, mogącą wywołać niepokój publiczny. Według §§. 447, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: L. Malicki w. r. Protokulant: S. Podhorecki w. r. Za zgodność: Janowicz kier. sekret.

З великих роковин — роковини найбільші.

Львів, 21. січня 1935.

„...В трудну годину народилася воля України...“ У таку трудну годину, що під тягарем тої години, і тих труднощів, що наросли у психіці народній впродовж трудних попередніх двох століть, — загинула воля. Чи можна було її втримати й оборонити та хто і що тут завинило, що вона не збереглась, — це сьогодні тема для міркувань істориків, історіософів, політиків, соціольоґів. Для народу залишилося гнітуче почування диспропорції поміж тим, що було і тим, що є, залишились спомини, дати, документи. Все ніби речі нереальні, абстрактні, архівальні, а проте вони мають достаточну силу, щоби перетворювати національну душу та бути джерелом надхнення поколінь. У трудній годині родилася воля, — залишилась традиція боротьби за волю, могутня підвалина свідомости своєї вартости і своєї остаточної цілі кожної новітньої нації.

Наведені вгорі слова взяті із тексту IV. Універсалу Української Центральної Ради, що проголошував далі: „... Від нині Українська Народня Республика стає самостійною, від нікого незалежною, суверенною Державою Українського Народу...“ Було це 22. січня 1918. року, є словам про велику хвилину народин волі і про початок державної суверенности і про одночасно встановлені основні конституційні постанови нової держави — товаришили поважні згуки дзвонів Софійського храму.

В три дні пізніше одною вулицею покидали Київ оборонці молодої української волі, другою вступали у нього її грабарі. А рівно в рік пізніше на тому самому історичному майдані, під згук тих самих софійських дзвонів, лунали інші слова: „Від нині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини...“ А щоб пророчисто пригадати, що історія повторяється, в сім днів після того другого урочистого акту відбулася знову евакуація Києва, при чому державні центральні установи ніколи вже до столиці України не вернулися..

Залишилася знову дата. З усієї тисячелітньої історії українського народу дата мабуть найбільша. Бо справді важко булоб віднайти іншу дату, яка так само свідчилаб і про свідомість національної спільноти всіх українців, і про свідомість спільноти їх інтересів, і про таку свідомість своєї національної особовости, яка виявляється у змаганні до повної незалежности. Дві дати — 22. січня 1918. р. і 22. січня 1919. — це проголошення реалізаційного акту двох частин національних ідеалів. Сила тих дат у тому, що незалежно від успіху реалізаційних спроб, незалежно від обставин в якомунебудь часі, ідеал залишається таким самим живим і найвищим ідеалом. Можна би ще хіба додати, що проголошення принципу права самоозначення народів — було леґалізацією права народів мати свій національний ідеал, якого теж сьогодні ніхто у культурному світі нікому не квестіонує.

Коли нині згадуємо роковини подій зперед 16 і 17 літ, то у ще яскравішому світлі стають події з 1935. року. Замісць згуку дзвонів і всієї революційно-романтичної декорації, в якою відбувалися тодішні величні акти волі, — лунають нині у пивницях московських екепозитур на Україні стрі-

ли, від яких гинуть українські культурні діячі. Самої згадки про тодішні часи й події досить, щоби наразитися на розстріл. Поворот хвилі войовничого комунізму, поворот хвилі кривавого терору проти всього українського, глум над національним ідеалом — це політична дійсність в кільканадцять літ після тих величних актів. Хто не знав би всесвітньої історії і самої історії України — міг би справді попасти в розпуку: як страшенне змарновано велику історичну нагоду і до якого ступня дійшла наша програна. Коли на Софійському майдані відбувалась святочна церемонія у 1918. і 1919. рр., то до Києва доходили вже відгуки гарматніх вистрілів і на вулицях міста царила атмосфера непевности: тому й серед учасників тодішнього свята було чимало одиниць, які з найбільшою журбою глядїли у будучність. А проте певне не було нікого, хто припускав би, на дно якого провалля докотиться у такому короткому часі доля народу. Єдиною розвагою може бути пригадка, що й на кілька літ перед проклямуванням соборности й суверенности не було ні одного українця, який вірив би у таке чудо.

Історія не признає поняття чуда, а навіть теорія історичного фаталізму вимагає необхідних „імподерабілій" без яких не можуть — наче деус екс махіна — явитися переломові події. Був у 1917/18 рр. пригожий зовнішній момент, але не було необхідної внутрішньої підготовки. Тому провалилися акти, навіть наймудріші і найславетніші, що свідчать про мудрість тодішніх керманичів чи про здоровий інстинкт, — та яких проте не підтримали маси, бо ті акти не ввійшли ще в психіку мас, не стали нерозривною частиною їх світогляду. Колесо історії відвернуло ситуацію: сьогодні найбільш некорисна конюнктура на українських землях, зуніфікованих та зцентралізованих з чужонаціональними територіями у чужонаціональних державах, — зате стомилевими кроками вперед пішов процес оформлювання національної психіки згідно з модерним розумінням нації. Було це на Україні в рр. 1917/18, ба навіть 1919. і 20., безліч „невтральних". Адже злобні пісоньки кружляли про тую Директорію, що її влада простягалася над клаптиком землі, що лежала під вагонами евакуційного потягу. І були випадки, коли здорові парубки з села виходили дивитися, як на цікаве видовище, як жменя вірних верховній українській владі героїв кервавилась за волю рідного краю, за волю тих „невтральних" сел і їхніх „невтральних" мешканців.

Коли згадуємо величні моменти українського визвольницького зриву, то одночасна пригадка таких сумних проявів тодішніх відносин в нічому тих великих дат не обезцінює. Навпаки: вона вивищує їх та спонукує до оптимізму супроти будуччини: бо ті негативні явища тодішнього внутрішньо-національного недорозвою безповоротно минулися. Перейшов нарід через чистилище мук і досі з нього не вийшов, але в його вогні викристалізувалася Ідея.

І при спогаді тих великих роковин — віддаємо поклін Ідеї.

Після сарського плебісциту.

Женева, 16. січня 1935.

Висліду голосування в Сарщині чекали в Женеві з великим напруженням. По-перше, тут розуміли дуже добре всю політичну вагу цього історичного акту, а по-друге, ціле технічне переведення тої справи належало органам Союзу Народів, отже було питанням його чести і політичного значіння. І Союз Народів може бути гордий і з технічного переведення голосування і з його результатів. Загальною думкою тутешніх політичних кол є, що плебісцит переведено наскрізь безсторонньо та що вислід його є дійсним виявом волі населення.

Поважної більшости голосів на користь приєднання Сарщини до Німеччини тут чекали, але 91 відс. всеж були деякою несподіванкою. Такий рішучий вислід голосування викликав не лиш величезне одушевлення в Німеччині, а й вдоволення як у Льондоні, так і в самім Парижі. Частина париської преси ґратулює Лявалеві, що він не заанґажувався в якийсь спосіб в аґітації на користь Франції чи дотеперішнього стану.

Загальне значіння перемоги Німеччини в Сарщині полягає в скріпленні **засади самоозначення націй,** яку може доведеться незабаром уживати і для полагодження поневолених націй на Сході Европи. В межах самої Німеччини перемога в Сарщині скріплює без сумніву становище Гітлера та національного соціялізму, що не спинили девять десятих населення Сарщини висловитись за спільною батьківщиною, яке не зважало на лад, що в ній панує, хоч мало проти нього поважне застереження. Для всієї Европи полагодження сарської справи означає усунення поважної перешкоди для порозуміння між Францією та Німеччиною.

Всі ці три моменти разом є трьома ударами проти московського уряду, який поборює безоглядно засаду самоозначення націй, веде боротьбу проти уряду Гітлера в межах Німеччини і в Европі та бачить своє головне завдання в поширенні й поглибленні противенства між великими державами. Перемога Німеччини в Сарщині є тим більшою поразкою Москви, що переважна частина тих 46.000 голосів, які впали за вдержанням дотеперішнього стану, належала комуністам, кермованим, як і всюди з Москви.

Хоч полагодження формальностей з остаточним прилученням Сарщини до Німеччини треватиме ще може кілька тижнів, але творці політичних відносин в Европі числяться з ним як **доконаним фактом,** роблять висновки, що йдуть дуже далеко і кують пляни майбутнього порозуміння між великими державами. Головним варстатом цих плянів є Льондон. Першим кроком до їх здійснення має бути поворот Німеччини до Женеви. Правне урегулювання німецького дозброєння має бути осягене в той спосіб, що держави, які підписали версайський договір, мають передати свої дотичні права супроти Німеччини Раді Союзу Народів, себто фактично зректися їх. Зміст цього проєкту свідчить дуже виразно про те, що автори його просто не числяться з присутністю заступників московського уряду в Женеві. І це властиво дає деяку надію щодо можливости перевести цей проєкт у життя.

Коли в Льондоні числяться з римським пактом між Францією й Італією та можливою зміною відносин між Францією та Німеччиною наслідком полагодження сарської справи, то там мають очевидно поважні причини для цього. Ці два останні політичні акти ріжняться від усіх інших попередніх тим, що істнують не лиш на папері. Те, що дістала Італія від Франції в Африці, і те, що здобула Німеччина тепер у Сарщині, є першими пересуненнями державних кордонів від підписання миру по світовій війні.

Даром Франція ані не зробилаб концесій Італії в Африці, ані не виявилаб тепер своєї безінтересовности в Сарщині. Коли можна було припускати, що Франція бажала скріпити свою позицію в Москві, спираючись одночасно на Рим, то припускати, що Ляваль шукає собі приятелів одночасно в Берліні і Москві, булоб досить недотепно. Так він рішуче не виглядає ані в дійсности, курячи флеґматично в салі журналістів Союзу Народів, ані на численних фотографіях, які з нього там роблять.

Літвінов напастує вправді і Ляваля і Бенеша, і всіх, кого може, роблячи розпучливі зусилля, щоби впхати східний пакт до проєкту загального порозуміння великих держав, але вигляди на це [illegible] невеликі. Тяжко припустити, щоб Гітлер, скріпивши своє власне становище і становище Німеччини в Европі успіхом у Сарщині, згодився податися в клітку східного пакту, коли він не годився на це в часі значно більшої ізоляції Німеччини.

Можна, розуміється, сподіватися, що великі держави, доконавши двох поважних діл, у Римі і Сарщині, не повернуться знову до фабрикування паперових умов, хоч рецидива цієї недуги зовсім не виключена; а нічим іншим, як шматком паперу, порозуміння великих держав з участю СССР бути ні в якім разі не моглоб.

На те, щоб порозуміння між великими державами могло бути тревале, вони повинні мати змогу розвинути поважну акцію в напрямі поборення господарської а відтак і політичної кризи. Тимчасом при участи СССР в порозумінні великих держав вони не матимуть навіть теренів для розвитку такої акції; бо поки на землях поневолених націй лютує голод, а в Китаю не спиняється війна [illegible] комуністичних банд, кермованих з Москви, [illegible] про поборення світової кризи та про тревале порозуміння між великими державами Европи [illegible] і мріяти.

В деяких часописах [illegible] з нагоди німецької перемоги в Сарщині побоювання, що скріплена Німеччина розпічне нові заходи в напрямі прилучення Австрії. Побоювання це може мати основу справді в тім разі, коли розвиток німецьких продукційних сил не матиме і далі виходу в єдиним можливім, себто східнім напрямі. При дальшому зрості безробіття та господарської кризи в Німеччині національна енергія зовсім природно мусить поширюватись на сусідні національні терени поза власними державними кордонами. Що це *загрожує новою европейською війною,* також зрозуміло.

Але на це нема ради. Рішення сарської справи ставить Европу наново перед старою альтернативою — дальшим розвитком світової кризи і війною наслідком неї, чи розкладом СССР на його складові національні частини та усуненням совітської хо[illegible] Китаю та Середньої Азії. Третього виходу [illegible].

М. Данько.

Воєнна [illegible]вдача Болівії.

АСУНЦІОН, 21. І. ПАТ. М-ство війни видало комунікат, з якого виходить, що парагвайські війська після переможних боїв заняли цілу територію Ґран Чако. Війська дійшли аж до ріки Паріпіті, що є природною границею між Болівією і Ґран Чако.

Болівійські війська завернулись зовсім на терен свого краю.

Роботи фонду праці.

Для затруднення безробітних.

Як повідомляють з Варшави, економічний комітет міністрів затвердив плян робіт фонду праці на 1935/36 р. На роботах, кредитованих фондом праці, можна затруднювати тільки безробітних, яких закваліфікували бюра посередництва праці. Вони й устійнять винагороду робітників відповідно до місцевих обставин. При занятті робітників поза місцем їхнього замешкання має підприємець сам постаратися за мешкання і доїзд тих робітників залізницею.

З тих кредитів комітет призначив на дороги і вулиці 30.892 тис. зол., на водні комунікаційні роботи 9.686 тис. зол., на меліорації в ділянці обвалування 3.871 тис. зол., на реґуляції несплавних рік 4.448 тис. зол., на робітниче мешканеве будівництво 5 міл. зол., на міські інвестиції та інші 12.761 тис. зол. З тих кредитів найде заняття коло 75 тисяч безробітних.

Ширіть наш часопис!

З українського життя в Чехословаччині.

АКАДЕМІЯ В ПАМЯТЬ М. ГРУШЕВСЬКОГО У РЖЕВНИЦЯХ.

Жалібна академія в память М. Грушевського в українській гімназії у Ржевницях відбулася 14. м. м. Реферат мав проф. К. Подільський. Спогади про М. Грушевського подав проф. Ів. Паливода. Співав гімназіяльний хор (Вічна память, „Ой, горе тій чайці", „Журавлі", національний гимн).

ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ У МЕЛЬНІКУ.

Дня 6. І. ц. р. відбулися у Мельніку річні збори української кольонії, на яких вибрано нову управу в складі: Доскоч — голова, Яворський — заст. голови, Кучерявий — секретар, Кратюк — скарбник.

Українці у Мельніку заснували щадничий гурток, діяльність якого з самого початку мала великий успіх.

Наші земляки з Мельніка радять закладати подібні гуртки у всіх українських осередках, а майбутній звязок між ними міг би принести значну матеріяльну поміч нашій еміґрації. Зацікавленим управа мельніцької організації охоче дасть потрібні інформації. (У. Т.)

—o—

День 22. січня Музеєві визвольної боротьби у Празі.

З 1935. р. минає пятнацять років, відколи у Празі повстало товариство, яке удержує і проводить „Музей визвольної боротьби“. За цей час у Музею призбиралася сила народніх скарбів. Уже тепер довелося поширити приміщення на три кімнаті більше, бо безнастанно звідусіль впливають нові й нові багаті музейні речі. Рада товариства й директор „Музею“ докладають усіх сил, щоб „Музей“ сяк-так доступним зробити для громади. А проте тісне помешкання мало до цього дає змоги: ледви четвертину зібраних речей можна було викласти, решта мусить чекати слушного часу, доки Музей не спроможеться на краще приміщення. Від двох років товариство збирає датки й пожертви на „Український Дім“ у Празі. В ньому найшов би й „Музей“ місце для своїх скарбів, у ньому моглиб найти місце й усі українські наукові й культурні товариства й установи, що мають свій осідок у Празі. Досі зібрано до 200.000 чеських корон, але усього цього не стає й до половини, щоб могти приступити до будови дому (він має коштувати 500.000 чеських корон). Датки напливають із усіх кінців землі (дослівно кажучи), але, здебільша ,це дрібні пожертви загнаних у ріжні кути земної кулі наших політичних емігрантів, що самі борються з матеріяльними недостачами. На ріжні відозви край відзивається мало, й це дуже боляче. Рада товариства вибрала о д и н д е н ь у році, памятний для нас усіх день 22. січня — на день „Музею визвольної боротьби України“. Кожний українець, згадуючи того дня 1918. рік, повинен би згадати й ту установу, що збегірає памятки, звязані з днем 22. січня 1918. року.

Хай би хоч того дня наше громадянство зрозуміло вагу такої важної всеукраїнської установи, як „Музей визвольної боротьби України“ й поспішило товариству, яке Музеєм займається з допомогою. Хай би хоч у 1935. р. став у Празі „Український Дім“. Товариство змінило статут. Цей новий статут передбачає великий вплив краю на справи Музею. У звязку з цим добреб подумати і про те, якби якнайкраще допомогти такій національній справі.

А всеж — 22. січня згадайте „Музей визвольної боротьби“ у Празі.

Кожний хай вишле якусь жертву на це діло.

Гроші можна слати на Земельний Банк Гіпотечний у Львові, поштова складанка 500.170 з дописною МУД (Музей, Український Дім).

Наша інтеліґенція і справа фізичної культури.

Почнемо від старих, добре знаних нам усім правд. Писати про них і читати вже надокучило. Але на те нема ради. Така вже структура людської психіки й думання, що саме знані й визнані правди треба все людям пригадувати.

Перша правда — це та, що суспільне життя можна будувати тільки конструктивною працею. Працею всебічною, що задовольнялаб усі вимоги сучасного суспільства. Якщо цієї всебічности нема, тоді нарід, можна сказати, сам свідомо підготовляє свої невдачі в сучасному й майбутньому. Таке бувало вже нераз і не в одного народу.

Другою правдою назвемо факт, що розвивати конструктивну працю й кермувати нею може тільки інтеліґенція. Не знаємо випадку в історії народів ,щоб т. зв. „маса“ здатна була вести якунебудь суспільну працю без проводу своєї інтеліґенції. Хто говорить інакше, той свідомо перелицьовує правду життя.

До третьої правди зачислимо явище, що живі культурні народи ставлять собі виразно окреслений ідеал. Сьогодні таким ідеалом уважають культурні народи свій найвищий національний розвиток. Ідеал цей здійснюють державні народи через специфічні форми свого державного будівництва та суспільні орґанізації (Італія, Німеччина, Росія); недержавні народи можуть спиратися тільки на свої національно-суспільні орґанізації.

Успішний розвиток тих орґанізацій буває всюди найважнішою передумовою успіхів у здійснюванні поставлених ідеалів. Алеж не будуть розвиватися орґанізації там, де в народі нема повного фізичного й духового здоровля.

Тільки в здоровому тілі народу може розвиватися здорова його душа. Можуть виплекуватися суспільні цінності, що до них та ктужать нинішні суспільства — ідейність, солідарність, дисциплі-

ІВАН НІМЧУК.

Київ у часі проголошення злуки.

Переміни у зверхньому вигляді міста. — Багацтво у крамницях і магазинах. — У київських театрах. — Ріжниця між українською і російською пресою. — Большевицька аґітація і галицьке воящтво. — Київ у політичній горячці. — Свято 22. січня 1919 р.

Київ, куди я приїхав разом з галицькими делегатами на Трудовий Конгрес, зробив на нас усіх враження не тільки великого, але й гарного міста. Розкинений на горбках, представився він нам у своєрідній панорамі. Високі, масивні будівлі, величаві церкви, опера, що могла зовсім добре стояти у найбільшій столиці заходу, — все те вже на перший погляд вказувало, що столиця України є містом великим і по свому модерним. Багато краси додавали йому розлогі сади-парки і могутній Дніпро, що його оглядали ми з Володимирської гори, стоючи поруч памятника св. Володимира.

Що правда, тут і там видно було сліди громадянської війни та революції. Вулиці занедбані, шиби декуди повибивані. Зате саме тоді діставав Київ назовні чисто український характер. Це команда осадного корпусу Січових Стрільців видала приказ, що всі вивіски в місті мають бути до означеного речинця перемальовані, чи пак перероблені на мову українську. Це було на тодішні київські відносини зовсім революційне потягнення, з якого всі москалі та їх прихильники були крайне невдоволені. Та приказ був ясний і всі хоч-не-хоч мусіли до нього пристосуватись. І таким чином щодня, хоч і повсли, щезали написи російські і на їх місці появлялись українські, так, що за розмірно недовгий час навіть на люднім, багатім Хрещатику майже всі вивіски були зукраїнізовані. На жаль, не було приказу, щоб тексти тих вивісок затверджувала якась комісія чи хочби одна тямуча людина; тому була в них сила помилок і прогріхів проти духа української мови, а деякі написи і викликували у ворогів просто сміх та всякі дотепи.

Одночасно з тим кидалося в очі на кожному кроці велике багатство. Багаті ювилерські склепи, багаті маґазини і крамниці, а передовсім сильно заставлені мясивами й печивами ресторани, каварні, молочарні. По Відневі, звідки я виїхав щойно перед кількома тижнями і де панував дійсно страшний голод, де населення було виснажене до-краю, де на брамі центрального цвинтаря висів цілими тижнями без перерви чорний прапор на знак, що нема дня, в якому не померло би найменше сто мирних мешканців (очевидно — переважно з недоїдання, себто на сухоти), — такий стан міг чоловіка радувати. Але зате бентежило трохи, що кияни не привязували до того всього ваги й не вміли того добра цінити, що на кожному кроці процвитало у них обжирство й пиянство, що там люди взагалі сиділи і бавились довго в ніч, а вставали неможливо пізно, так, що напр. в 9 год. ранку не можна було дістати в молочарні ні кави ні склянки молока, бо щойно тоді такі льокалі відчинялись і чекали довго-довго на першого снідункового гостя...

Як театроман, що знав дуже добре репертуар усіх віденських театрів, рішив я скористати з нагоди і приглянутись усім київським театрам. А грали тоді у Києві театри: Державний, Молодий під проводом Курбаса, Садовського і Саксаганського. Був я в театрі Курбаса, де йшла м. ін. песа Макса Гальбе „Молодість“. На виставі було абсолютно не більше, як 40—50 осіб, при чому саля була неопалена. Це був просто героїзм акторів, що грали серед таких обставин, не маючи до того перед собою глядача. Куди краща фреквенція була в Держ. Театрі, де йшла тоді м. ін. „Лісова пісня“ Лесі Українки і „Між двох сил“ Винниченка. На цій песі ситуацію ратувало воящтво, що майже на половину заповняло салю. Зате великі збори мав театр Садовського і Саксаганського, бо до обох ходили масово низи. Та що з того, коли публика в тих театрах поводилась просто неможливо! Не досить, що підчас акції на сцені глядачі найспокійніше в світі лускали собі сімячко, яке лежало купами поруч крісел, не досить, що люди розмовляли і пояснювали собі те, що діялось на сцені, зовсім свобідно, перешкоджаючи і собі і своїм сусідам, — то нетерпеливіші глядачі, які бажали слухати уважно ходу акції на сцені, викрикували ввесь час голосно на всю салю: „Тіше-Увага“. Це „тіше“, якому негайно секундував оклик „увага“, повторялось буквально що кілька секунд і так ішло впродовж цілої акції. Деяку зміну вносив в оту дивну атмосферу серед публики якийсь обурений до-краю галичанин, що час до часу вставав зі свого крісла, підносив одну руку в гору і просив собі на всю салю: „Прошу о спокій!“ Глядачі дивились на нього здивовані (мабуть не розуміли, чого він хоче) і говорили дальше своє. Таке я пережив на виставі „Вія“ в театрі Садовського, де виступала славна співачка Литвиненко-Вольґемут, що зі своїм голосом могла стати одною з перших співачок світа, а примушена була обставинами співати в таких відносинах. Подібно було і в театрі Саксаганського.

Очевидно — не менше від театрів цікавила мене і тодішня преса. А виходило у Києві за Директорії щось до десять українських щоденників і тільки два чи три російські. Який був наклад тодішньої київської преси, як далеко розходилася вона поза Київ, не знаю. Але знаю одно, що тодішня українська преса, хоч така численна і матеріяльно добре забезпечена, під редакційно-інформаційним оглядом не витримувала ніякого порівнання з пресою російською, в якій працювали очевидно переважно жиди, що все вміли роздобути цікаві інформації і їх відповідно розмістити у своїх органах. Памятаю напр., що звідомлення з найважніших засідань Трудового Конгресу можна було вичитати значно скорше в пресі російській, ніж в українській, хоч ходом нарад Конгресу цікавились тоді всі, в першу чергу, розуміється, українці. І не можна сказати, щоб тодішня українська преса була вбога або не мала достаточного числа співробітників. Навпаки: матеріяльно преса була забезпечена, бо всі прес. органи дістали великі суми гроша від Директорії, а щодо співробітників, то напр. такий щоденний орган самостійників „Україна“ мав ні менше ні більше, а ок. 60 співробітників. Це не перешкодило, що коли я на про-

на! Тим і треба пояснювати такий стихійний і величавий розвиток у всіх европейських народів установ та організацій фізичної культура — все одно державних чи громадських.

Установи фізичної культури нинішнього цивілізованого світу можна розподілити на три типові групи. До першої належатиме англьо-саксонський світ. У ньому фізична культура народів, побудована на добрій волі й свідомости громадян, розвивається поза повною контролею та впливами держав. Розвиток установ фізичної культури вважають ці народи наказом науки й життя та своїм святим і непорушним привілеєм.

У Скандинавії стала фізична культура, руханка й спорт складовою частиною суспільних і родинних звичок, можна сказати, психольоґічною передпосилкою громадянського ладу, способу думання й поведінки людей. На терені інституцій фізичної культури, спортових і руханкових орґанізацій розвиваються там симпатичні звязки взаімопошани між інтеліґенцією, селянством і робітництвом на основах безоглядної рівности й повноправности всіх членів. Там саме процвітають суспільні цінності громадянської солідарности й карности, сперті на міцних авторитетах проводу.

В центральній і східній Европі поплив спортовий і руханковий підйом річищем повної мілітаризації. В Італії, Німеччині й Польщі став він дисциплінованим виразником державницького відродження націй, а в Росії сліпим знаряддям терору меншости над більшістю. Чи сяк, чи так, а в скрутному положенні держави, головнож у випадку війни, він стане на послух мілітарних сил, отже по добрій волі віддасть себе в готовій мілітарній формі на жертву батьківщині.

Ми, як у всіх ділянках суспільного життя, так і в ділянці фізичної культури, спорту й руханки стоїмо між европейськими народами на сірому, майже невидному кінці. В нас за мало зрозуміння для справ фізичної культури народу. Ми не доцінюємо фізичного виховання молоді; більше того — ми чомусь з погордою й неохотою дивимося на наші спортово-руханкові орґанізації.

В нас спортово-руханкові товариства ледви животіють. „Луг" під тим оглядом може щасливіший вимок. Тут гуртується чи не найздоровіша частина нашої молоді. Вона ідейна, карна, дисциплінована та визнає беззастережно авторитет свого проводу. Але його муляє інший боляк. У ньому нема нашої інтеліґенції.

Поведінка української інтеліґенції з „Лугом" у найвищій мірі невластива, з національного боку жалюгідна. Ми не дивуємося нашим націоналістам. Їх завдання — неґувати на тому відтинку наше творче національне життя. З того погляду їх постава до „Лугу" ясна й не викликає в нікого ні найменшого здивування. Розуміємо також і тих, що все говорять і числять на „маси", тільки ніколи до них не підходять. Від них не можна вимагати ні розуміння, ні спочуття для „Лугу".

Але як і чим оправдати байдужу поведінку з „Лугом" тої частини української інтеліґенції, що привикла думати й працювати конструктивно?... Чому вона не підтримує цієї наскрізь конструктивної й ідейної орґанізації своєю працею й авторитетом? І тут саме ми повинні сягнути до коріня нашого національного лиха.

В нас запанував уже погляд, що молодь треба заправляти й притягати до конструктивної роботи. Але цю правду засвоїли ми собі покищо тільки академічно, не розглянувши її основно, критично й практично. Ми забуваємо, що ця підготовка молоді до конструктивного національно-громадянського життя може відбуватися тільки в таких установах, що своїми формами орґанізації та внутрішнім змістом праці відповідають структурі психіки, інтелектові й емоціям молоді. Скажім просто: в установах фізичної культури, в руханково-спортових товариствах. Алеж їх не можна лишати на самі тільки моральні й матеріяльні сили молоді. Вони мусять спертися на старшому громадянстві, на його інтеліґенції. А ця інтеліґенція обтяжена, на жаль, первородним національно-суспільним гріхом.

Частина нашої т. зв. „ділової" інтеліґенції, занятої громадянською працею в освітних та економічних установах, переконана, що її абстиненція в національних орґанізаціях фізичної культури та відгородження від молоді виправдані! Таким чином вона заспокоює своє громадянське сумління. Заспокоює, бож вона мовляв, своєю працею підготовляє краще завтра народу. Підготовляє та... забуває, що її мирна підготовча праця мусить бути в свому часі відповідно завершена. Що без цього завершення ніяке краще завтра само від себе не прийде? Що жертвенне зусилля для цього завершення може зложити тільки молодь? Молодь вихована й підготована до своїх завдань у національних установах фізичної культури! Що цієї молоді не можна лишати на її виключні власні сили. Чи наша „ділова" інтеліґенція думає коли про те?! — Мабуть — що ні!!

Неменше трагічне непорозуміння в поглядах старшого покоління інтеліґенції. Старший наш, скажім, сивоволосий ітеліґент переконаний, що він безумовно не має що робити в „Лузі". Там-же, по його поглядам, тільки скачуть, бігають, перевертаються!... Ні, шановний громадянине! Трагічна помилка!

В „Лузі" попри фізичні вправи, що дають здоровля та розвиток фізичних і моральних сил людині, кипить також безупинна культурна праця. Там іде національне освідомлювання членів на основах навчання українознавства, плекання харкатерів, товариської огляди, впоювання громадянських повинностей. Чи це нічого не значить, і нічого не каже?!...

Постава нашої інтеліґенції до „Лугу" повинна й мусить змінитися! Ми не смімо забувати, що живемо в історичній хвилині пливкости, що на наших очах народжується новий світ із новим ладом. Що ці народини зажадають від нас ще раз і ще раз великих жертвенних зусиль!... Що ці зусилля мусить зложити в першу чергу молодь! Молодь свідомо до того фізично й духово підготована!

Чи українська інтеліґенція свідома цього?!

З. К.

Сесія Ради Ліґи Націй закінчилась.

ПАРИЖ, 21. І. ПАТ. Аґенція Аваса повідомляє з Женеви, що нині вечором замкнуть 84 сесію Ради Ліґи Націй. На пополудневім засіданні Рада Ліґи Націй розглянула спір між Іраном та Іраком.

хання одного з його редакторів, п. Вол. Дорошенка, написав статтю про ситуацію у Відні, дописавши під наголовком: „Від власного кореспондента в Австрії", то ту статтю помістили в рубриці „Кореспонденції", себто „Дописи з краю"... Так дбайливо і з таким знанням брались дотичні редактори-референти до справи! Щойно після вияснення йшли вже дальші мої статті про відносини в Австрії та в середущій Европі, про що в Києві ніхто нічого не знав, на відповідному місці.

Або такий факт: У сам день Йордану відбувались у Києві з великою парадою похорони 16 Січових Стрільців, що згинули у протигетьманському повстанні під Мотовилівкою. Був між ними сотник Федь Черник, старшина С. С. Загаевич і ще один незнаного назвища — решта прості стрільці, мабуть усі з Галичини. Назвищ тих погибших не міг я ніяк роздобути, хоч допитував ріжних товаришів-старшин, що служили при С. С. Назвищ їх не принесла і клепсидра, видана С. С., в якій зазначено тільки, що всі вони полягли за самостійність України, так, що — з винятком Черника і Загаевича — ховали тих Стрільців начебто безіменних. На диво — ніодин пресовий орган не приніс ані в дні похоронів, ані в найближчих днях списку тих поляглих, хоч усі українські щоденники помістили великі статті з приводу похоронів та описи похоронів... Чи можливе щось подібне на заході Европи?

Вже на другий день після приїзду відшукав я мого шкільного товариша Ом. Чорноокого, якого галицька Українська Національна Рада, чи пак Секретаріят Військових Справ, назначили командантом кількох гуцульських сотень, що їх вислали на допомогу Директорії. Сотні ті були розташовані в Бендерських казармах. Це були перші сотні, що прийшли з Галичини до Києва, але що це були хлопці тверді, недоступні для всяких большевицьких підшептів, то большевицькі елементи дуже їх зненавиділи. Треба знати, що наші вояки кожного, хто підходив до них біля казарм з большевицькою аґітацією або з якоюсь бібулою, передавали негайно своїй безпосередній владі, яка передавала їх очевидно до арештів.

Тут треба пригадати, що тоді йшла в Києві шалена аґітація комуністів. У кульоарах опери, де мав радити Трудовий Конґрес і де було щодня повно депутатів, увихались аґітатори, які роздавали явно большевицьку літературу. Большевицька аґітація відбувалась також на вулицях, у поїздах, на всіляких зібраннях та взагалі скрізь і всюди, де тільки збирались люди. І тої аґітації ніхто поважно не думав припинювати. Бувало й таке, що під ліхтарнею ставав собі большевицький аґітатор та уладжував імпровізований мітинґ. Люди одні слухали, інші відходили, але запротестувати проти демаґоґічної промови не було кому. Могли це зробити тільки вояки, але їх було небагато і всі вони були в службі. А як і не мали служби, то галицький вояк почувався в Києві мабуть ще більше чужим, як у Львові, і коли навіть чув промову такого аґітатора, не важився без приказу виступити проти нього. Тільки коли такий аґітатор зайшов перед казарми, або таки до самих казарм (бо і таке бувало!), то наші воякі віддавали його в руки своїм старшинам.

Взагалі галицькі вояки мали в Києві серед українців найкращу опінію, які й привязували до їх появи й побуту на Вел. Україні найбільші надії. А коли рознеслась по Києві фантастична вістка, що з Галичини має прийти на поміч Директорії стотисячна армія, то свідомі українці страшенне тішились і висказували погляд, що в такому разі Українська Армія не тільки очистить Україну з большевицьких відділів, але й віджене їх далеко в глибину московської національної території. Зате москалі, зокремаж большевицькі і большевикофільські елементи, на ту вістку сильно посоловіли і ще з більшою ненавистю ставились до галицького вояка, неприступного для їх руїнницької аґітації.

По кількох днях побачив я, що український Київ жив у якійсь політичній горячці, що не давала майже нікому змоги здорово дивитися на траґічну ситуацію держави. Хоч ворог, а правильніше: вороги з усіх сторін переступили границі держави, — що вечора відбувались тоді партійні збори (мітинґи), на яких предметом нарад не була справа оборони рідного краю, тільки справа влади: лишити Директорію, чи її усунути, відновити розігнану Скоропадським, а радше німцями, Центр. Раду, чи ні, а вкінці такі справи, як земельна і т. д. Кожна політична партія старалась побільшити свої впливи, зокрема притягнути до себе галичан, що приїхали на Трудовий Конґрес. А той Конґрес заповідався дуже лівим. Грозило повалення Директорії саме в моменті, коли вороги стояли на українській землі, а большевицькі відділи були віддалені від Києва мабуть не більше, як 100 км.

Серед таких обставин прийшов памятний день злуки 22. січня 1919 року — саме в перші роковини появи IV. Універсалу Центральної Ради, що проголосив самостійність України. Про само Свято 22. січня, яке було направду величньою маніфестацією українського Києва і всієї України взагалі, писати тут не буду. Воно описане докладно в усій тодішній київській пресі, про той історичний день появились теж численні спомини, так, що повторювати тут того не беруся. Скажу тільки, що в той день, можна сказати, ввесь Київ маніфестував без ніякого примусу, добровільно, своє українство, свою відданість ідеї самостійности й соборности. Це була справді всенародня маніфестація обєднання двох частин віками розділеного народу, в якій взяла участь стотисячна маса, що з небувалим ентузіязмом, зі слізми в очах, приняла Грамоту про злуку З.У.Н.Р. з У.Н.Р., що її відчитав на Софійській площі посол д-р Льонгин Цегельський, а опісля Універсал Директорії, відчитаний її членом проф. Ф. Швецем, в якому говорилося, що Директорія приймає цей акт до відома та приймає Західну Україну до злуки з Україною Подніпрянською.

Чи і Краків прилучать до лемківської адміністратури?

Як відомо, у Кракові істнує греко-кат. парохія з власною церквою і доволі поважним числом вірних, що належала досі до греко-кат. перемиської епархії. По смерти останнього пароха о. Уруського місце пароха від кількох літ не обсаджене і парохією управляє завідатель о. д-р Хрущ, наш молодий історик. Цю парохію старався дістати ем. духовник польських військ о. Василь Кузьма, але проти його кандидатури заявилася поважна частина місцевих парохіян під проводом п. Сквирнянського, внаслідок чого епископ Коциловський не помістив його в терні і ця кандидатура автоматично відпала.

О. Василь Кузьма в 1923 р. зголосився добровільно як перший до польської армії і по десяти роках з ранґою майора і зі значною емеритурою залишився дальше в Кракові, не маючи зовсім наміру вернутись на рідну землю. Тішиться він протекцією свого колишнього шефа, ем. духовника ґен. о. Незгоди, що часто бував з о. В. Кузьмою в домі його свояка п. Петра Цебровського в Романівці коло Тернополя. Через о. Незгоду о. В. Кузьма зискав прихильність воєводи д-ра Квасневського, до котрого належало надання греко-кат. парохії в Кракові, але парохії там, як сказано, не одержав, бо не був поміщений у терні.

До цього саме о. Василя Кузьми звернувся тепер о. д-р Василь Масцюх з предложениям співпраці з ним. У папській буллі, що покликує до життя лемківську адміністратуру і вичисляє всі деканати, про сам Краків нема згадки. Тепер серед наших кругів у Кракові кружляють вістки, що і краківська греко-кат. парохія має бути прилучена до лемківської апостольської адміністратури, чи навіть вже є прилучена і що через те віджили наново шанси о. В. Кузьми стати парохом Кракова, що при епископі Коциловськім було неможливе. Співпраця о. В. Кузьми з о. В. Масцюхом має йти дальше і о. В. Кузьма, сам свідомий українець, колишній сотрудник у Тернополі, опісля при Преображенській церкві у Львові, передбачений є на одно з важніших місць (здається, в духовній семинарії для лемків) у лемківській апостольській адміністратурі, якої адміністраційний і виховний апарат ще зовсім неналаднаний і поволи творится. Які місця займуть москвофільські священики у цьому апараті, невідомо, а навіть такий апарат буде тяжко зложити з москвофілів, бо молодших священиків москвофілів нема зовсім, а старі москвофіли, в додатку з численними родинами, до нової відповідальної роботи ніяк не надаються.

—o—

Залізнича комунікація між С. С. С. Р. і Румунією.

МОСКВА, 21. 1. ПАТ. В днях 25. січня ц. р. відбудеться у Москві нарада з метою наладнати безпосередню залізничу комунікацію між обома державами. З цього приводу передбачують відбудову залізничого мосту на Дністрі коло Тирасполя, який знищено ще в 1918 р. До Москви приїде 5 вищих урядовців румунського міністерства комунікації. Наладнання залізничої комунікації матиме велике політичне значіння, хоча справа Бесарабії залишається далі невирішеною.

З ОРҐАНІЗАЦІЙНОГО РУХУ.

Четвертий Повітовий Народній Зїзд у Рівному.

Дня 20. ц. м. відбувся в Рівному Повітовий Народній Зїзд. На Зїзд прибуло 42 делеґатів, між якими були люди не лише з поблизьких, але також і з найдальше положених в повіті сіл. Були також делеґати і з Дубенщини. Зїзд відкрив голова Повітового Народнього Комітету п. Василь Ярмолюк, що привитав делеґатів і представника Ц. К. УНДО й УПР посла Волинської землі п. З. *Пеленського.*

На провідника нарад вибрано п. Адама Остапчука, на його заступника п. Юхима Новосада, на секретаря п. Ковальчука Петра. А Остапчук, дякуючи за вибір, візвав присутніх, щоби повставням з місць ушанували память першого Президента Української Держави, бл. п. Михайла Грушевського. Після того голова ПНК. п. Ярмолюк дав вичерпуюче звідомлення з праць Повітового Народнього Комітету і вказав на постійний зріст свідомости серед українських селян на Волині, на зріст національної думки, яка показується наглядно в зрості орґанізації УНДО. Обговорив теж у своєму рефераті вагу національної преси та вказав на конечність її поширювання, в першу чергу органу „Свобода“.

З черги забрав голос скарбник ПНК п. Либак П. і склав касове звідомлення. Партійні вкладки вплинвали в цьому році назагал правильно. Одначе на майбутнє треба ще більше цю ділянку здисциплінувати, щоб можна як слід вести в повіті працю.

Опісля забрав голос посол Зиновій Пеленський і в довшім приступнім рефераті вказав на завдання Українського Національно-Демократичного Обєднання, його працю на всіх ділянках народнього життя та склав звідомлення з праць у соймі. По рефераті розвинулась оживлена дискусія, в якій брали участь делеґати сіл. У своїх промовах делеґати особливо займалися справою заборони Ревізійному Союзові Українських Кооператив у Львові вести дальше працю на північно-західних українських землях. Промовці вказували на великий успіх праці РСУК та протестуючи проти відлучення північних земель від Галичини, стверджували, що минули ті часи, коли можна було довільно український нарід ділити і надіятися, що цим способом створиться новий „український волинський нарід“. Часи сокальського кордону минули вже на віки. Нас ніщо не всилі розєднати.

Також з великим зацікавленням поставилися промовці до Всеукраїнського Національного Конґресу і взивали щоб цей Конґрес якнайскорше відбувся.

Посол Пеленський давав відповіді на численні запити присутніх та вказав на конечність дальшої тріпкої орґанізації.

По дискусії слідували вибори нового Повітового Народнього Комітету. Головою вибрано знову п. *Василя Ярмолюка*, а на членів пп.: А. Остапчука, П. Либака, Назара Миськова, Т. Романчука, М. Семенюка, М. Максимчука.

Зїзд ухвалив отсі резолюції:

1) Висловлюємо Центральному Комітетові УНДО й Українській Парляментарній Репрезентації повне довіря та признання за їх працю.

2) Голові УНДО й УПР послові д-рові Дмитру Левицькому вокрема ухвалюємо подяку та довіря за його ініціятиву та ведення енерґійної праці для переведення Всеукраїнського Національного Конґресу та послові Волинської Землі Зиновієві Пеленському за його працю в краю та в соймі.

3) Рішуче протестуємо проти червоного терору на Великій Україні та проти виголоджування селянських мас, щоби в цей спосіб могли запанувати на українській землі московські червоні наїздники.

4) Протестуємо проти відділення північно-західних українських кооператив від Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові та висказуємо глибоку подяку за його дотеперішню працю на північно-західних землях і взиваємо всіх свідомих українських громадян, щоб не зневірювались, а вели дальше активну кооперативну працю на місцях.

5) Взиваємо українських громадян Волині, щоб ставали в ряди Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Наради закінчив провідник зібрання п. А. Остапчук, взиваючи всіх до дальшої праці. Після того відспівано національний гимн.

Цей черговий Повітовий Народній Зїзд, на який прибуло таке поважне число делеґатів, не зважаючи на зимову пору, є доказом, що наша Волинь стає в здисципліновані ряди і не дається ввести на манівці всяким типам, що підшиваються під різні нібито українські орґанізації. Волинське село вже добре знає, хто йому дійсний приятель, а хто хотів би на ньому робити свій інтерес.

М. Р.

Чергова перемога Японії.

ТОКІО, 21. I. ПАТ. Аґенція Ренго повідомляє: З Пекіну надійшли вістки, що ґен. Сунґ, ґубернатор провінції Чагар згодився на домагання начального команданта японської армії у Квантунґ і відкликав китайські війська з провінції Джеголь.

Представник японського міністерства закордонних справ заявив, що активність китайських військ у провінції Джеголь може викликати військову демонстрацію.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жаліймо датків на скріплення освітних змагань.

Без Німеччини неможлива безпека.

ЛЬОНДОН, 21. 1. ПАТ. „Таймс“ помістив довшу статтю на тему вислідів теперішньої Ради Ліґи Націй. Підсумувавши розмови, які велись у Женеві на тему східного пакту, „Таймс“ пише: Німеччина відмовилась підписати східний пакт і австрійську конвенцію аж до того часу, доки не признають її рівноправности. Держави Малої Антанти натискають, щоби перед приступленням Німеччини до східнього пакту згадані держави взяли участь в австр. пакті. Зате Польща не думає ставити перешкод у заключенні східного пакту. Тому з усіх боків натискають на мін. Ляваля, щоби прискорив хід подій. Якнебудь справа буде поладнана між Францією і СССР, вона буде суперечна зі збірною системою, яку піддержують і Франція і В. Британія. Одначе доки Німеччина стоятиме осторонь, ніякий збірний договір не буде вдоволяти. І навпаки. Все, що буде створене поза ним, матиме проти — німецьке вістря.

НОВИНКИ

— **ДО ВПОВ. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!** До цього числа долучуємо складанки П. К. О., якими просимо надсилати передплату на місяць лютий.

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, I. пов. Тел. 54-46. 595 93-?**

— **Святочний концерт з нагоди 17-літніх роковин проголошення Самостійности України,** який, як ми вже згадували, відбудеться в неділю 27. ц. м. в год. 11.30 передпол. у Великому Театрі у Львові — стане напевно найбільшою музичною атракцією сезону. Буде це перший після памятних Франківських Свят у 1933-му році, в такому самому великому розмірі. Білети вже продаються в книгарні „Просвіти“ (вул. Руська). Як зачуваємо, зацікавлення Святочним Концертом — величезне, тимбільше, що ввесь дохід зазначений на будову дому для сиріт і бідних дітей українських еміґрантів.

— **Секретаріят ЧСВВ. Галицької Области св. Спаса** оповіщує, що зголошення в справі великопістних реколекцій приймає до кінця січня ц. р. на адресу: Секретаріят ЧСВВ., Львів, Жовківська 36. На зголошення по означеному речинці Секретаріят відповідати не буде.

— **Літературна нагорода 1934 р.** На фонд літературної нагороди 1934 р. вплинули ще в останніх днях такі жертви: кооп. „Суспільний Промисл“, Львів, 50 зол., Фортуна Нова, Львів, 50 зол., Громадський Голос, Самоосвіта і Каменярі, Львів, 25 зол. Усім Жертводавцям щире спасибіг!

— **Загальні збори Т-ва св. Андрея у Львові.** Дня 11. січня ц. р. відбулись заг. збори Т-ва св. Андрея у Львові в авлі Дух. Академії при участи 76 делеґатів духовенства цілої архиепархії. Збори тягнулись від год. 11. до 4. пополудні. Проводив зборами голова о. крилошанин Ю. Дзерович, від Митр. Ординаріяту був присутній і живо цікавився ходом зборів Преосв. Кир Никита. По звіті з дотеперішньої діяльности і по доповненні Надз. Ради Т-ва пятьома членами на місце вильосованих наради делеґатів обертались над уліпшенням справности організації і в централі Товариства, і в окружних відділах по протопресвитератам. Відрадним явищем є, що на 920 священиків львівської архиепархії вже 860 є членами своєї станової організації і мають уже зложену поважну квоту, з якою в найближчім часі хочуть приступити до придбання власної домівки на приміщення агенд Товариства.

— **З радія.** В середу, 23. січня, передає львівська радіостація концерт українських пісень у виконанні **Дарії Бандрівської.** Початок в год. 20.00. Програма: Верикiвський: 2 Діточі пісні, Мусоргський: Де ти, зірочко, Людкевич: Тайна, Спи дитинко, Степовий: Три шляхи, Дикторь тихо, Барвінський: Колисанка, Степовий: Рубіни, Козіцький: Коли почую.

— **Українiка.** Нове число польського журналу „Wschód - Orient“ органу варшавського Східного Інституту — принесло чимало українського матеріялу. В статті В. Бончковського „Схід і Польща“, в опублікованім рукописі Ібрагим бен Алі (1730—40 рр.) та хроніці СССР находимо цілі уступи, присвячені Україні, як старих часів, так і нинішньої. Чимало цікавого подає за книжкою Айнгорна „Сношенія малоросійского духовенства с московским правительством“ (Москва 1899) — Б. Ольхівський про першу книгарню в Москві, що її там удалив у 1672 р. українець Кушва, друкар Київської Лаври. В. Пельц реферує книжку Шульгина „Без території“. Є й стаття українця Є. Маланюка „Тайна Гоголя“. Серед ілюстрацій находимо найновіший портрет гетьмана Ів. Мазепи роботи Масютина.— Ілюстровано чеський

тижневик „Pestry Tyden" (ч. 1. з 5. січня) вмістив фотографію з академії в память Грушевського, а 2-тижневик „Lipa" (ч. 5. з м. р.) — низку образків з вистави опери „Мазепа" в нац. театрі. Фотографії „Мазепи" зробив наш земляк, інж. К. Теодосієв.

— **Позички на засів і пашу.** Державний Рільний Банк призначив один міліон зол. трилітного кредиту на закуп насіння і паші для господарств, що потерпіли від повені. Кредит буде опроцентований по 8 від ста річно.

— **Розбудова Львова.** Цього року мають повести у Львові ширшу будівельну акцію. При вул. Сикстуській має станути 14-поверховий хмародер, який вибудує П. К. О. Крім цього кватируниковий фонд побудує великий мешканевий бльох для офіцирів. Проектується теж багато інших будівель.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні клясової льотерії впали виграні на такі числа: 5.000 зол. на ч. 46644, 151808. 2.000 зол. на ч. 3079, 46441, 78837, 136654, 139064. 1.000 зол. на ч. 24188, 40335, 50812, 63226, 63552, 74178, 106736, 118348, 122185, 132195, 155966, 170117.

— **Арештування комуністів у Львові.** У ринку зійшлось учора коло 20 комуністів, яких розігнала поліція, арештуючи двох. При вул. Черешневій двох комуністів намагалися вивісити червону флахту з протидержавним написом. Поліція арештувала комуністів Степана Тиховецького та Іцка Білака.

— **Ревіндикація Почаївської Лаври.** Римо-кат. епископські курії луцька, підляська, пинська і виленська, покликуючись на рішення Найвищого Суду з 20. лютого 1933 р. у справі ревіндикації православних церков та їх маєтків у користь римо-кат. церкви, звернулися до найвищого адміністраційного трибуналу з домаганням переказати їм православних церков і маєтків, колись римо- і греко-католицьких. Як подають „Вядомосці Українське", ревіндикація обіймає 700 православних обектів, між ними й Почаївської Лаври.

— **Контроля над комірниками.** Міністерство справедливости загострило контролю над судовими екзекуційними органами. Досі таку контролю виконували раз або двічи в році городські судді, делеговані президентом суду. Тепер контролю господарських комірників будуть переводити правильно що три місяці. На випадок ствердження якихнебудь неправильностей в грошевій господарці комірники тратять посаду.

— **Блискавичний потяг** випробовують на залізничій лінії Варшава-Лодзь. Потяг, що складається з двох особових вагонів і одного багажового, перебігає цю лінію на 50 мінут швидше, ніж звичайні поспішні поїзди.

— **За дешеві помарачі можна дорого заплатити.** Дешева ціна за помаранчі (1 кг. себто 7 штук 1.30 зол.) викликала зріст консумції. Покищо тих дешевих помаранч не багато прийшло до Львова. Через те є на них великий попит. Коли вчора зявився візок на Ринку з такими помаранчами, негайно окружила його юрба людей і треба було добре вживати ліктів, аби врешті дотиснутись до самого продавця. З того очевидно зараз скористали львівські злодії. І так жертвою аматорів чужої власности впав один із наших співробітників, якому незамітно витягнули злодії з кишені мошонку з грішми. На щастя було в ній дуже небагато.

— **За бучу на фестині.** В окружному суді в Бережанах відбулася розправа проти Олександра Гнатюка, Івана Кравчука, Павла Генсицького, Івана Казимирчука з Мечитова, яких обвинувачено за те, що 9. вересня м. р. розігнали силою народній фестин, на якому бавилися „стшельци". Всіх пятьох засуджено по 4 місяці арешту з припиненням кари на 5 літ.

— **Експедиція Бирда** вертається, як відомо, з околиць південного бігуна до Америки. З обозу Бирда „Мала Америка" наспіла радіотелеграфічна вістка про добрий стан цієї геольогічної експедиції. Учені відкрили на південному бігуні величезні поклади камінного вугля і знайшли скаменілі ростини та дерева доісторичного походження. Геольогічна експедиція під командою Квіна Блекберна вибралася в дорогу на санях 16. жовтня і за той час перебула поверх 1.400 миль. Блекберн і його товариші не дійшли до південного бігуна. На 87 рівнолежнику задув різкий вітер і приневолив їх вернутись. Тоді вони находились на височині 7.000 стіп над поверхнею моря. Вони ствердили теж дивну ріжницю в температурі повітря в міру того, як наближались до бігуна. Експедиція вийшла з обозу „Мала Америка", коли термометер показував 50 ст. нижче зера. Але ближче до бігуна сонце стало так пригрівати, що майже цілими днями геольоги йшли, обнажившись по пояс. Погода змінилася, коли вони вийшли на височоріню, що веде до самого бігуна.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Золотий Гомін.

„Від нині во єдино"... залунало тому 15 літ з Софійської Площі на всі чотири сторони світа. І понісся той гомін мов хвиля і розлився далеко та широко. Золоті труби срібні литаври і радістю вщерть переповнене серце...

Який великий, який ясний спомин! Найбільший, найясніший від часів великого Володимира!

„Від нині во єдино"...

Не раз на століття, а два рази в нашій історії отой золотий гомін понісся. І два рази вийшов він з Києва, святого городу України, що ніколи, поки життя нації, не перестане ним бути, не віддасть провідної булави. Ні Андрій Боголюбський, ні Батий, ні Петро, ні Муравєв не всилі скорити його голови. Бо коли тільки руїни лишалися — каміння говорило. Говорило так само гордо, як золоті бані, як різьблені княжі хороми.

Тому 15 літ!...

Так мало літ, а стільки часу. Цілі століття не зазнали й половини того, що півтора десятки років. Події наганяли за подіями, переливалися одна через одну, завертали, вдаряли на себе і досі биють і шумлять і пiняться. Мов коло високої кручі розбурхані хвилі моря.

Та який не був би шум тих подій, — не всилі він заглушити радісного, золотого гомону. Неначе на тій кручі завісив хто голосні дзвони і чим дужчий шум, тим виразніший гомін.

Впевняє дехто: не чути гомону. І не тільки той, кому він немилий, кому він ріже вухо. Але й неодин такий, кому притупився слух.

Нехай приложать вухо до землі. Земля одна і та сама, вона не рахує на роки, чи на десятки літ, вона не дивиться на крок, чи на десять... Нехай приложать вухо і слухають...

Кожного 22. січня почують той золотий гомін, мов тричівеликодні дзвони. То земля рідна і незрадлива прийняла його до себе і передає, і передає і передавати буде, доки сонця світу, доки нас під сонцем.

„Від нині во єдину"...

Тричівеликодній, золотий гомін...

Галактіон Чіпка

— **Вовки напали на лещетарку.** З Білгороду повідомляють, що на одну студентку, яка на лещетах заблукалася в горах напала тічня вовків. Рятуючись перед смертю, вона вилізла на дерево і пересиділа так цілу ніч. Аж за 18 годин віднайшли її товариші і напів замерзлу відставили до дому.

— **Своєрідний карнавал.** 18. ц. м. в честь всеукраїнського зїзду совітів у Києві улаштували спортове свято з участю 15.000 молодих робітників. У святі взяло участь 111 шкіл, що пройшли вулицями на стадіони і совганки. На цих стадіонах і совганках відбулись змаги. 700 дітей переганялись на совгах на просторі 25 км. Усе це свято назване чомусь „карнавалом".

— **Роман Мері Пікфорд.** Саме преса повідомила про розвід Мері Пікфорд з Даглясом Фербенксом. Услід за тим пішли чутки, що вічно молода (покищо) Мері виходить заміж. Кандидат — молодий режисер Чарльз Роджерс. Він приїхав до Голівуду тоді, коли Пікфорд почала саме грати у звуковиках. Вона більше зацікавилась ним, як він нею. Коли він виїхав на якийсь час до Ню-Йорку, вона вибралась за ним. З ним виступила вона в якомусь спільному концерті. Роджерс виїхав тепер до Льондону і кажуть, що туди виїзджає теж небавком Мері Пікфорд. Чи Роджерс ожениться з нею ніхто не знає, але що накрутить якусь нову фільму з нею то напевно.

— **Ріжні вістки.** На нараді директорів емісійних банків у Базелі підняли питання про те, щоб скликати міжнародню економічну конференцію. — Цими днями прийшли в Італії сильні морози; у Больонії термометр показував 10 ст. нижче зера, в інших 12 ст.; в околиці Неаполя сильна буря наробила великі шкоди. — У Парижі помер редактор відомого денника „Матен" Жорж Абрік. — У Москві поважно занедужав від паралїжу славний повістяр і драматург гр. А. К. Толстой. — До Стокгольму виїхав колишній префект поліції у Парижі Кіяп із відчитом; його приняв шведський король. — У Будапешті почався процес проти Матіяса Ракоші, одного із комісарів у комуністичному уряді Белі Куна. — На заст. президента міської ради в Шангаю, генерала Мак Наґтеля, напали китайські бандити, ограбивши його. — У Будапешті повісився 60-літній пяніст Клемент у розпучі, що втративши руку не міг більше грати. — У Неаполі згорів великий дуже старий театр „Театро Нуово" вночі, коли не було вистави; шкода 10 міл., є й людські жертви.

З нових видань.

Наталя Лівицька-Холодна: „ВОГОНЬ І ПОПІЛ".
Вид. „Варяг". Варшава, 1934, ст. 68.

Поетичний дебют. Чиста лірика, любовна. Для першої збірки — природне явище. 90 відсотків із усіх перших віршів, що залишаються у рукописі і появляються у світ, мають за тему кохання. Це найніжніша, найстарша струна ліричної поезії.

Чому в нас так мало поеток і так багато діячок? — незбагнена проблема. Саме там, де жінка моглаб проявити якнайкраще свій талант з усіма прикметами своєї душі та використати якнайповніше свої переживання, вона дивним дивом мало пробує своїх сил. Навіть коли погодитись з тим, що нині так багато жінок хоче наслідувати чоловіків у всяких заняттях, манерах і смаках, жінок-поеток повинно бути не менше, ніж ліриків чоловічого роду.

Дуже приємна риса таланту Лівицької-Холодної у тому, що вона оспівує те, що відповідає природі молодої ніжної жінки. При оцінці літературного твору дуже важко вживати аргументу про „щирість" автора: коли кажемо „нещирий" маємо найчастіше на думці, що автор узяв на себе ролю, яка йому — як це стверджуємо на підставі його слів, що заступають діла — не підходить. Така лірика як Л.-Холодної промовляє до нас тому, що поетка не пробує переконати нас у своїх незвичайних почуваннях; — вони такі звичайні, як ті про які міліони жінок сповідається у своїх листах до свого вибраного. Щож звемо поезією?

І знов спокусливо твої уста
Мені шепочуть про кохання.
Шо-ж, пісенька ця вічна і проста,
Не перша я і не остання.
Що прагну пестощів і ніжних слів,
Хоч вірити давно не можу,
Хоч знаю, що короткий щастя спів,
Що правда й дійсність переможуть.

Прирівняйте такі дві строфи з полумяними поемами, де наші поети кличуть на свідків усі зорі і вбираються у костюми сильних лицарів і вибранців. У ліриці — найважніший індивідуальний тон, ціла низка нюансів, яких не можна запозичувати, бо вони звязані тільки з особою поета. Правда, поезія може розбуджувати теж великі національні та суспільні ідеї, промовляти до маси, розворушувати метафізичні проблеми, але на все це поет мусить мати відповідні дані, прикмети досить рідкі, що часто не приходять із ним на світ, а домагаються великої освіти та праці.

Неодна наша дотеперішня поетка нагадує нам переодягнених мужчин. Лівицька-Холодна має теж такі короткі, може і несвідомі, хвилини, коли пробує затягти бадьорої, ніби-то вояцької нути. Татарська кров, про яку згадує — ефектовний натяк, але не слід інтерпретувати його занадто „біольогічно".

Дуже приємна у збірці „Вогонь і попіл" (рідко гарний заголовок!) дбайливість за чисту, гарну, шліфовану строфу. Дехто із симпатіями більше „новочасними" волів би більше ріжноманітности. Та коли вибирати між дуже штудерними, силуваними темами, образами й напів глухими асонансами і простотою Холодної, волімо простоту. Її збірка — одна з тих, що можуть розбудити серед нашої публики смак до поезії, яка — не понижуючи талантів наших модерністів — придбала собі зовсім несправедливу славу царини призначеної тільки для вибраних.

Синь очей твоїх десь цвіте,
Десь весна твоя пружить крила,
А у мене серце росте,
А мені забути не сила.
За тобою слідком ішла
Моя молодість, як черниця.
А тобі — хоч би згадка була! —
Навіть усміх мій не приснеться.

Хто пише вірші, а хотів би саме такий написати, складає найбільший комплімент авторові.

м. р.

ДИВОГЛЯДИ.

КУДИ ЙДЕ ВИНО.

В американському місті Сіттлі власник великої винарні мусів заплатити мито за вино. Не маючи грошей, вилив 18.000 пляшок у море.

ЗАЛІЗНИЧА СТАЦІЯ І ВОВКИ.

Є в Румунії залізнича стація Рафаїла. Цими днями вовки оточили її і пробували дістатись до середини. Начальник стації не міг вийти з будинку і телефоном прохав помочі. Поміч прийшла аж рано. Жінку начальника, коли втікала на задівницю, вовки покусали дуже сильно.

З кіна.

КІНО-РЕВІЯ „КОЛІСЕЙ“: „ПОДРУЖЖЯ З ОБМЕЖЕНОЮ ПОРУКОЮ“ та ревія: „МАСКИ Й МАСОЧКИ“.

Дотепна фільма „Юніверзел“, що кидає світло на куліси сучасних „змодернізованих подруж. Жінка годиться відступити свого чоловіка приятельці коли він дасть їй відповідний реванж. Кілька комічних ситуацій, добрі типи і погідний настрій — позацим пересічна песа.

Ревія краща за дві попередні. Комік Лео Фукс ґротесковими продукціями ожививи п. Ревелерси „Евгена“ на тлі оригінальних декорацій співали пісні з далекої Росії, Сцівярський подобався у скетчах, а Вінярська й Завнда в окремих сольових виступах.

КІНО-РЕВІЯ: „СТИЛЕВИЙ“: „ГОПЛЯ“ та ревія „НА 100 НР.“

Другий виступ ревелерсів Юзькова випав багато краще від першого. Так і слідно, що вони під управою п. Юзькова йдуть уперед і станудть згодом добрим зіспіваним ансамблем. Стефа Стадниківна так в сольовій точці як і в російській інсценізації випала дуже добре. А решта, досі відомі виконавці: Іжиковський, Місевич і Рибачевська як завжди добрі. На окрему згадку заслугує ексцентричний танковий дует Яров.

На екрані добра фільма „Фокса“ з відомою зіркою, Клярою Бов. *(ст)*

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Степан Терлецький, б. Український Січовий Стрілець і старшина УГА, помер після тяжкої операції в 38. р. життя дня 3. ц. м. у Самборі. — Покійний один з перших рушив зі самбірською сотнею УСС. на поле бою, брав участь у боях на Маківці й Лисоні, де був і ранений. Пізніше був як старшина УГА на Вел. Україні, опісля перейшов табори інтернованих і кількамісячну вязницю. Якийсь час працював в адміністрації „Гром. Голосу“ і в комітеті для допомоги вязням. В. Й. П.!

Катерина Яворовська, вдова по урядинку Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер“, колишня драм. артистка, померла у 80-ому році життя у Львові. В. Й П.!

СПОРТ.

З ДІЯЛЬНОСТИ К. Л. К.

СВЯТО ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМЯТИ БЛ. П. КИФЯКА У КОСМАЧІ.

Дня 19 ц. м. уладила філія К. Л. К. у Космачі свято для вшанування памяти свого трагічно померлого на лещетарських змаганнях члена, бл. п. Кифяка. Свято почалося злетом лещетарів із усіх спортових осередків Верховини та Покуття. Приїзджаючі лещетарські дружини витали организатори біля читальні „Просвіти“. Дружини приходили у такому порядку: перші прибули „Сокіл“ та „Каменярі“ з Косова; відтак дружина філії К. Л. К. у Ворохті, з якою приїхав представник централі К. Л. К. у Львові п. Р. Рибачек; треті прийшли члени філії К. Л. К. з Березова Нижнього, а накінець Соколи з Коломиї. Разом понад 60 лещетарів.

Біля год. 12-тої уставився величавий похід, який пішов на могилу бл. п. Кифяка. Похід вів місцевий священик з процесією, відтак ішли з вінцями представники поодиноких дружин, дальше у рівних трійках учасники злету, місцеві лещетарі та все населення Космача. Разом у поході брало участь около 1.000 людей. На могилі відбулася панахида, підчас якої священик виголосив зворушливу промову, а учасники злету відспівали „Видиш, брате мій“.

Після панахиди около год. 3-тої почалися лещетарські змагання за відзнаку справности К. Л. К. До змагань станули 30 змагунів. Технічні вислідки такі: 1). Зощук (Сокіл-Коломия) 53'40", 2). Полотнюк (Черник-Львів), 3). Кирашук (К. Л. К.-Космач), 4). Юзьків (Сокіл-Коломия), 5). Беркещук (Сокіл-Коломия), 6). Ревежук (К. Л. К.-Космач). Тому, що траса мала 8 км., відзнаку справности здобули тільки Кузич Осип у часі 1·12'40" та Арсенич Степан 1·17'10", оба з філії К. Л. К. у Березові Н. Організація змагань дуже справна в руках К. Л. К.-Космач. Провід судейською комісії обняв представник централі К. Л. К. п. Р. Рибачек.

Яке велике було зрозуміння ідеї лещетарського спорту та змагань у змагунів, нехай посвідчить факт, що на старті станули вперше в історії нашого спорту поруч себе 37-літній батько та 13-літній син, щоб змагатись у шляхотному суперництві. Були це Микола та Степан Арсеничі, члени К. Л. К. з Березова Н.

На закінчення свята відкрив у читальні „Просвіти“ комерс п. Кузич з Березова рефератом посвяченим памяті бл. Кифяка та ідеї лещетарського спорту. Відтак промовляв п. Рибачек від К. Л. К.-Львів та виголосили привіти представники поодиноких товариств. Свято пройшло з великим успіхом та полишило серед учасників багато незатертих вражінь.

ВНУТРІШНЬО-КЛЮБОВІ ЗМАГАННЯ К. Л. К.

20. ц. м. відбулися біля Брюховицького ліса внутрішньо-клюбові змагання у бігу на трасі 6 км. для жінок та 10 км для мужчин. Стартувало 12 змагунів, у тому одна жінка, Н. Рожанковська, яка жіночу трасу пройшла в дуже доброму часі 34'02". Технічні вислідки мужчин такі: 1) Палющак 49'55", 2) Гнатейко 53'15", 3) Славецький 59'49", 4) Мельничук 50'37", 5) і 6) Балюк і Білинський по 59'58", 7. Рожанковський В., 8) Паньків, 9) Кобинський. Вислідки назагал дуже добрі, до чого причинилися розмірно легка траса та знамениті снігові умовини. На увагу заслуговують часи Рожанковської та Пелющака і дуже удатний дебют юніора Славецького. Суддювали пп. Пачовський, Чапельський і Рибачек.

КТО ЩЕ НЕ ДАВ „ДАРУ ПРОСВІТІ“, СПІШИСЬ, БО ЧАС НЕ ЖДЕ!!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича: Долина:

21. І. Товаріщ.
22. І. Княжна Чардаша.
23. І. Серед бурі.
24. І. Корневільські Дзвони.
25. І. Залізна острога.

Управа театру подає до відома, що дня 10. І. вернувся до театру п. Йосиф Стадник та обняв артистичний провід тетру.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 22. І. год. 7·30 веч. „Міщанин шляхтичем“ Моліера-Бой-Желенського.

Середа, 23. І. год. 7·30 веч. „Міщанин шляхтичем“.

Театр Різнородностей.

Вівторок, 22. І. год. 7·30 веч. „Нічні Лети“.

Середа, 23. І. год. 7·30 веч. „Нічні Лети“.

Кіна.

АДРІЯ: „Король заліза“ і Кріпавий шлях“.

АПОЛЬО: „Ігумен Кордецький“ (Оборона Ченстохови) з Кар. Адвентовичем

АТЛЯНТИК: „Пан без мешкання“.

ВАНДА: Шангай Експрес. „Тайна Білого Пекла“

ҐРАЖИНА: „Весняний вальс“, „Ескімо“.

КАСІНО: „Світ сміється“ (совітська комедія).

КОЛІСЕЙ: „Подружжа з обмеженою порукою“, ревія „Маски та масочки“.

КОПЕРНИК: „Смерть відпочиває“.

МАРУСЕНЬКА: „Тайна сальону краси“ та ревія „О. Кей“.

МІРАЖ: „Аллах у країні чарів“ і карнавал для дітей

МУЗА: „Навіщо працювати?“ (Льорель і Гарді), „Грішник“.

ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.

ПАН: „Бастер роздає міліони“ „Князь Аркадії“.

ПАСАЖ: „Поворот Шерльока Гольмса“, „Геть із кровою“.

РАЙ: „Радісна година“, М ні-Маус.

СВІТ: „Піснею завойовую світ“.

СОНЦЕ: „Марш Ракочія“ та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Гопля!“ з Клярою Бов і ревія „На 100 НР“.

УТІХА: „Смерть і загадка“ (Гарі Піль) і ревія.

ХИМЕРА: „Вкрадено людину“ (Лілі Даміта, Анрі Ґара).

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Закордонне радіо.

Вівторок, 22. січня 1935.

Братислава (298,8) 17·05 Спів, **Кошиці** (259,1) 16·00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 12·35, 20·15 Концерт, 17·50 Спів, 22·30 Суч. музика **Прага II.** (249,2) 14·35 Скрипка, **Париж** (1648) 13·00 Легка музика, 21·00 „Пелей та Мелісанда“ оп. Дебісі, **Білгород** (437,3) 20·00 Пісні, 20·30 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 12·00 Популярна музика, 17·00 Пісні Вайсмана (сп. Кукук, сопран), 20·45 „Серце“ муз. драма Пфіцнера, **Гамбург** (331,9) 16·00 Вес. пополудне, 19·40 Нар. пісні 20·05 „Орфей та Евридика“ оп. Глюка, **Кенігсвустергавзен** (1571) 19·00 Баляди (сп. форт.), **Кельн** (455,9) 13·15 Популярна музика, **Ляйпціг** (382,2) 18·20 Хор. пісні, **Мінхен** (405,4) 14·20 Солісти, 17·30 Форт. твори Рахманінова, 20·40 „Юлій Цезар“ оп. Генделя, **Штутгарт** (522,6) 20·15 „Як вам подобається“ оп. на осн. Шекспіра, А. Кістера, **Бреслявс** (315,8) 15·10 Скрипка, **Будапешт** (550,5) 12·05, 23·00 Циг. музика, 18·45 Скрипка, **Міляно** (368,6) 17·10, 19·00 Музика, 20·45 „Парсіфаль“ оп. Р. Ваґнера, **Рим** (420,8) 19·15 Музика. 20·45 Веч. концерт.

Середа, 23. січня 1934.

Кошиці (259,1) 17·10 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 12·35 Сальон. музика, **Париж** (1648) 13·15 Популярна музика, 21·00 Камер. концерт, **Берлін** (356,7) 16·00 Вес. пополудне, 21·00 Легка музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15·40 Шопен, **Кельн** (455,9) 19·00 Шуберт, **Мінхен** (405,4) 13·25 Легка музика. 15·10 Концерт, **Будапешт** (550,5) 19·30 Опера, 22·30 Сальонова муз., **Міляно** (368,6) 13·10, 19·00 Музика. **Рим** (420,8) 17·10 Музика, 21·00 „Федра“ оп. Піцетія.

Львівське радіо.

Вівторок, 22. січня 1935.

6·45 Ранішня авдиція, 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вісти, 12·05 огляд преси, 12·10, 13·05 Концерт, 12·45 „Маленький Срулько“ оп. для дітей, 13·00 Полудн. денник, 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Легка музика, 16·45 Скринька П. К. О., 17·00 Симф. музика з гр. пл., 17·25 Куток нови. 17·35 Пісоньки (Рапацька) в супр. форт., 17·50 Почт.-техн. скринька, 18·00 Культурне й мист. життя, Сільва рерум, 18·05 Моди, 18·15 Легка музика 18·45 Січневе повстання в творчости Жеромського, 19·00 Спів (Гесляр-Стоківська, мецосопр.), 19·20 Актуальна гутірка, 19·30 Циг. романси Ад. Астона з гр. пл., 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Муз. образець: Сон австрійського резервіста, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Муз. репортаж: Історія фокстрота (форт. і ґр. пл.), 22·15 Сальон музика з гр. пл., 22·45 „30 цегол“ нов. Бжози, 23·05 Танк. музика.

Середа, 23. січня 1934.

7·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеор. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Мельодії зі звуковиків із гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Сценарій, слово та звук, 16·00 Концерт дутої орх., 16·30 Пісні (Шлеміньська) з гр. пл., 16·45 Листи від старших дітей, 17·00 Ґабр. Фуре: Соната на скрипку та фортепян із гр. пл., 17·25 Тих геройки, 17·35 Концерт Еріянового хору, 17·50 Спорт. порадник, 18·00 Наука стенографії, 18·13 Сільва рерум, 18·15 На польську ноту — концерт мандолістів, 18·45 Справи населення та криза, 19·00 Спів у супр. фортепяну, 19·20 Гутірка. 19·30 Два подвірні музики, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, **20·00—20·05 Концерт Дарії Бандрівської (пісні: Людкевича, Степового, Козицького, Барвінського)**, 20·45 Веч. денник. 20·55 Як працюємо, 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Проти брехні в поезії, 21·40 Пісні в супр. форт., 22·15 Сальон. муз., з гр. пл., 23·05 Танк. музика.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·95, Париж 34·94, Берлін 212·70, Ціріх 171·46, Голяндія 358·00, Прага 22·13, Італія 45·24, Нюйорк кабель 5·31 1/8, Нюйорк чеки 5·30 7/8.

Золото: Долари 8·910—8·930, Франки фр. 34·30—34·60 Дукати 81·50—82·00, Корони 36·20—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·32, Рублі 1·25, Фльорени 0·07—0·08.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 21. січня п. р. з приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить. Кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 л.	молока від 12. — 17. І.	0·15 „
1 л.	сметани	0·60 „
1 к.	ведь	4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло зниж:кова, на молоко і сметану слаба, на инші вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 21 січня ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Б. Гловацького 23):

Когути мол.	І. кл.	за 1 кг.	0·85 зол.
Кури „	„	„	0·95 „
Качки	„	„	1·00 „
Індики	„	„	0·95 „
Годовані гуси	„	„	0·90 „
Пантарки	„	„	1·10 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когути мусять бути молоді без остроґ.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Т-ва Українських Студентів Медицини і Фармації „МЕДИЧНА ГРОМАДА“ у Львові — відбудуться в неділю дня 27-го січня 1935 р. в год. 9·30 передполуднем в XIV. салі старого будинку Університету при вул. Миколая ч. 4/II. з таким порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів і вибір Президії. 2) Зміна правильника Загальних Зборів. 3) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4) Звіт усуваючого Виділу і дискусія над звітом. 5) Звіт Контрольної Комісії і внесок на уділення абсолюторії. 6 Вибір нових Органів Т-ва. 7) Установлення висоти вписового і місячної членської вкладки. 8) Внески і запити. 9) Замкнення Загальних Зборів. — За Виділ: **Яр. Бачинський**, секретар. **Вол. Ольшанський**, ур. голова. 583

ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАЯВА.

Признаючи закиди піднесені проти **п. Др. Якова Дорнберга,** лікаря в Підкамені, к. Бродів, перед Убезпечальнею Суспільною в Золочеві як також посторонніми особами, у справі лічення моєї жінки **за безпідставні,** відкликую ті закиди і перепрошую Його з приводу заподіяної йому кривди. СТАНІСЛАВ ВОЛКОВИЧ. 884

Кооперативний Банк „Покутський Союз“ в Коломиї відкрив у себе відділ ескомптового кредиту.

Умови як звичайно при того рода кредиті. З кредиту можуть користати тільки члени в границях означених законом, се єсть до 2.000 зол. особи фізичні, до 8.000 зол. правні. По докладніші інформації писати до Коломиї, вул. Костюшка 25/I. 880 1—10

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 5 текстов. шпальти, 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35

„ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60

„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по . . . зол. 0.15

купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10

шукаючі праці . . . . „ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол. 480—
„	1/2	„ 250—
„	1/4	„ 130—
„	1/8	„ 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.